

## PERSBERICHT

November 2016

Verslag aan het Vlaams Parlement

*Verrekeningen bij het agentschap De Scheepvaart*



*Op een totaal van 107 aannemingen van werken van het agentschap De Scheepvaart (DS) – in de periode 2012-2014 – waren er 9,1 miljoen euro verrekeningen in min en 29,03 miljoen euro verrekeningen in meer. Min en meer samengeteld maken de verrekeningen 24,9% van het inschrijvingsbedrag uit. Dat wijst op belangrijke wijzigingen van de aannemingen tijdens de uitvoering ervan, vooral in 2014 (26,7%). Omvangrijke verrekeningen zijn vaak het gevolg van een gebrekkige voorbereiding van de aannemingen.*

### Inleiding

Het Rekenhof heeft voor de jaren 2012, 2013 en 2014 de verrekeningen onderzocht die zich voordeden bij de overheidsopdrachten voor aannemingen van werken bij DS. Een verrekening is een overeenkomst die aannemer en bestuur opmaken als zich een wijziging voordoet in de aanneming tijdens de uitvoering ervan (bv. gewijzigde hoeveelheden).

### Financieel belang van de verrekeningen

107 aannemingen gaven, voor een gecumuleerd initieel inschrijvingsbedrag van 153,4 miljoen euro, aanleiding tot 9,1 miljoen euro verrekeningen in min en 29,03 miljoen euro verrekeningen in meer. Gesaldeerd maken de verrekeningen 13% van het gecumuleerde inschrijvingsbedrag uit; niet-gesaldeerd (verrekeningen in meer en min bij elkaar opgeteld) 24,9%. Dat wijst op belangrijke wijzigingen van de aannemingen tijdens de uitvoering ervan.

### Oorzaken van de verrekeningen

Het Rekenhof heeft de 15 aannemingsdossiers met de omvangrijkste verrekeningen doorgelicht. Daaruit bleek dat de verrekeningen in belangrijke mate te wijten waren aan een gebrekkige voorbereiding van de aannemingen, bv. een minder zorgvuldige raming van de vermoedelijke hoeveelheden, de plaatsing van opdrachten die niet aanbestedingsklaar zijn en onzorgvuldig of laattijdig uitgevoerde voorbereidende studies of onderzoeken. DS erkende de problematiek, maar wees er wel op dat de voorbereiding van waterbouwkundige werken een complex gegeven is.

In één geval was het aangestelde studiebureau voor een gedeelte de oorzaak van de schadevergoeding van 1,6 miljoen euro die DS aan de aannemer heeft moeten betalen. Toch liet DS na een deel ervan van het studiebureau terug te vorderen en

werd het bureau niet in gebreke gesteld. Ondanks de gebrekkige dienstverlening gaf DS de gestelde borgtocht na de voltooiing van de opdracht volledig vrij. DS deelde mee dat het nu een juridisch onderzoek heeft opgestart.

### **Rechtmatigheid van de verrekeningen**

Sommige aannemingen werden tijdens de uitvoering zodanig uitgebreid dat eigenlijk sprake was van een nieuwe aanneming. Zo'n uitbreiding vormt een inbreuk op de basisprincipes van transparantie, gelijkheid en mededinging. Ook maakt DS niet altijd gebruik van de wettelijk geboden mogelijkheid om een herziening van de eenheidsprijs te vragen voor posten waarvan de werkelijk uitgevoerde hoeveelheid het drievoud overtrof van de vermoedelijke hoeveelheid.

### **Verwijlinteresten**

Na 2010 heeft DS geen verwijlinteresten meer betaald. Hoewel de aannemers hierop nochtans van rechtswege en zonder ingebrekestelling recht hebben, kwam DS met hen overeen om ook in geval van laattijdige betaling geen verwijlinteresten te betalen, in ruil voor het niet systematisch uitputten van de maximale verificatie- en betalingstermijnen.

### **Beleid van DS op het vlak van verrekeningen**

DS beschikte tijdens de onderzochte periode op beleidsdomeinniveau over uitgeschreven algemene richtlijnen om verrekeningen te voorkomen, te beperken en af te handelen. Interne afspraken en overlegstructuren waren niet schriftelijk geformaliseerd of gedocumenteerd en werden niet op formele wijze bekendgemaakt of verspreid. Ook bestaande opvolgingspraktijken bleven individueel en fragmentarisch. Sedert de onderzochte periode nam DS wel een aantal maatregelen en instrumenten in gebruik. Zij werden in geen van de onderzochte dossiers al toegepast en konden dus nog niet worden beoordeeld.

### **Reactie van de minister**

In zijn antwoord van 22 september 2016 onderschreef de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken de aanbevelingen van het Rekenhof. Hij vermeldde diverse recent genomen maatregelen en kondigde een aantal bijkomende initiatieven aan.

### **Informatie voor de pers**

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beleidsmakers en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Verrekeningen bij het agentschap De Scheepvaart* is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof ([www.rekenhof.be](http://www.rekenhof.be)).